

Kvalitetsgaranti 2015 - Gärdets förskolor

Förskolan bedriver en utforskande och kreativ verksamhet med fokus på lek och lärande med ett välkomnade förhållningssätt. Barnen får, i mindre grupper, undersöka och fördjupa sig i olika ämnen/områden genom en temabaserad och projekterande verksamhet.

Undersökandet är lustfyllt och utgår från barnens tankar, idéer och engagemang. Barnens utveckling och lärande synliggörs och följs upp genom pedagogisk dokumentation.

Lärande

- Alla har erfarenheter, förmågor och kunskaper.
- Vi lär i meningsfulla sammanhang och går tillbaka till tankar och teorier och reflekterar tillsammans.
- Lärandet sker i relationer och samspel med andra barn, vuxna, miljö och material.
- Vi lär av varandra och bidrar med olika erfarenheter och kompetenser.

ÅTAGANDE

Barnens övergång mellan förskolan och skolan sker i samarbete med föräldrar/vårdnadshavare

Övergången till skolan sker i samarbete med skola och föräldrar. Vi arbetar efter Östermalms gemensamma plattform för samarbete förskola - skola, Fösk. I våra femårsgrupper ger vi barnen utmaningar så att de känner sig trygga och väl förberedda till att börja i förskoleklass. De blivande skolbarnen besöker en av enhetens samarbetskolor, Gärdesskolan eller Östermalmsskolan, under maj/juni månad. Förskolan erbjuder föräldrarna ett avslutningssamtal i samband med övergången till skolan. Förskollärare beskriver förskolans arbetssätt och barnet utifrån förmågor och behov. Förskolan överlämnar allmän information om förskolan/barngruppen till förskoleklassens personal, för en övergripande bild om hur gruppen fungerar. För barn i behov av särskilt stöd upprättas handlingsplan och överlämnandesamtal genomförs tillsammans med föräldrar/vårdnadshavare, samordnare och skola.

Föräldrar/Vårdnadshavare har delaktighet och inflytande i förskolans verksamhet

Vi för en daglig dialog med föräldrar/vårdnadshavare och informerar skriftlig om verksamheten, barnens utforskande och pedagogiska tankar, i informationsbrev. Vi möter upp föräldrar/vårdnadshavare i deras frågor och undringar när de uppstår, via mejl, telefonsamtal, bjuder in till besök på förskolan eller möte. Pedagogisk dokumentation

över barnens utveckling och lärande finns synlig på förskolan, både på anslagstavla och i barnens egna pärmar. Vi arbetar för att involvera föräldrar/vårdnadshavare i förskolans uppdrag. Vi ser gärna att föräldrar/vårdnadshavare deltar under en hel eller halv dag på förskolan för att få kännedom om verksamheten. Vi arbetar med föräldraaktiv inskolning, föräldrar/vårdnadshavare är med barnet under 3-5 hela dagar. Det skapar förutsättningar för tillit, samarbete och kännedom om förskolans uppdrag och arbetssätt. I det språkutvecklande arbetet har vi ett särskilt samarbete med föräldrar/vårdnadshavare till de barn med annat modersmål än svenska. I samband med inskolningen har vi ett enskilt inskolningssamtal med varje familj. Föräldrar/Vårdnadshavare får övergripande information om enhetens förskolor och verksamhet. Samverkan sker tillsammans med föräldrar/vårdnadshavare kring barnet och verksamhetens normer och regler. Våra styrdokument finns tillgängliga för föräldrar/vårdnadshavare. Alla föräldrar/vårdnadshavare inbjuds till utvecklingssamtal två gånger per år, med ett för enheten gemensamt underlag, som tillsammans med olika dokumentationer visar på vilket sätt förskolan bidragit till barnets välbefinnande, utveckling och lärande. Ett föräldramöte per termin på respektive förskola. Förskolerådsmöte två till tre gånger per år på respektive förskola. Där deltar representanterna, förskollärare och förskolechef/bitr. förskolechef. Vi uppmuntrar föräldrar/vårdnadshavare att svara på stadens förskoleenkät som är årligen återkommande. Det är ett viktigt underlag för vårt systematiska kvalitetsarbete. Varje förskola har sina egna traditioner för umgänge tillsammans med föräldrar/vårdnadshavare t ex luciafirande, sommarfest mm.

Barnen har tillgång till kreativa och utvecklande pedagogiska miljöer för undersökande, samspel och lek

Förskolan erbjuder en miljö där barnen får prova på, skapa, undersöka, reflektera och möta nya utmaningar tillsammans med andra barn och vuxna. Miljön är kreativ, tillåtande, lustfylld och tilltalande för barnen. Var sak har sin plats och tydliggörs av fotografier. Det syns i miljön vad barnen är nyfikna på och vilket projektarbete som pågår. Barnen har tillgång till materialet under hela dagen. Miljön erbjuder utmaning och variation och är föränderlig utifrån barngruppens intressen och behov. Barnen är delaktiga i miljöns utformning. Det finns plats för skapande, fantasi, bygg och konstruktion, sång, musik, dans, vila, reflektion, koncentration, drama, rollek, utklädning, sagor, böcker, bokstäver, samling, naturvetenskap, matematik mm. Miljön möjliggör möten mellan barnen och stimulerar kommunikation och språkutveckling. Den pedagogiska miljön och material är genomtänkt ur ett genusperspektiv och likabehandlingsperspektiv. IKT är tillgängligt för barnen och används delvis i olika aktiviteter. Alla barn inkluderas i lärandeprocesser, hänsyn tas till barnens olika förutsättningar och behov.

Barnen utvecklar sina språk och kommunikativa förmågor

Barnen får i mindre grupper närma sig olika frågeställningar och ämnesområden genom tema och projektarbeten. Barnen får återkomma till sina tankar, teorier och frågeställningar vid flera tillfällen. De pratar, berättar och lyssnar tillsammans med andra om sina upptäckter. Varje projekttillfälle börjar med en återkoppling till förra gången. Barnen får sätta ord på sina tankar och sitt görande.

Förskolepersonalen använder ett rikt språk tillsammans med barnen och introducerar nya ord som t ex finns i projekten. Samtalen mellan och med barnen får ta tid, vi ställer frågor och kommenterar för att föra samtalet vidare, uppmuntra och utmana barnen i deras språkanvändning. Vi skapar mötesplatser i våra pedagogiska miljöer, mellan barn - barn och barn - vuxna, som inspirerar till dialog och kommunikation. Barnen får tillgång till många olika uttrycksätt t ex. matematik, naturvetenskap, dans, sång och musik, rörelse, skapande mm som kopplas till projekten och aktiviteter. Böcker med olika typer av texter t. ex. fakta och sagor, samt böcker på olika språk finns på förskolan. Förskolepersonalen läser högt för barnen och samtalar om och följer upp texten. Alla barn inkluderas i lärandeprocesser, hänsyn tas till barnens olika förutsättningar och behov. Barnen har samma förutsättningar att utveckla ett rikt språk oavsett kön, alla barn har samma talutrymme. Miljön är tydlig och barnens vardag tydliggörs och blir överskådlig genom text och bilder och vid behov tecken till tal. Barnets modersmål och kultur finns synligt på förskolan, tex alfabet och välkomstfraser på barnens modersmål i skrift. Barnens modersmål finns också med i projekten genom t ex att viktiga nyckelord finns på alla barns modersmål i både tal och skrift. Förskollärarna använder sig av språkdomäner tillsammans med föräldrarna i inskolningssamtalen. Det är ett dokument som används för att kartlägga och synliggöra vilka språk barnen talar i olika sammanhang. Alla förskolor har ett läsbud som deltar i stadsdelens nätverk för "lässatsning inom förskolan". Förskollärarna ansvarar för att barnens barnens språkliga och kommunikativa utveckling dokumenteras och följs upp. Arbetslagen reflekterar kring barnens språkliga utveckling genom pedagogisk dokumentation.

Barnen utvecklar sitt matematiska, tekniska och naturvetenskapliga tänkande

Förskolorna bedriver en verksamhet där barnen får observera, klassificera och sortera, ställa en hypotes, undersöka, dra slutsatser och kommunicera sina upptäckter. Vi observerar och för diskussion kring förskolans miljö, material och förhållningssätt ur ett matematiskt och naturvetenskapligt perspektiv. Barnen har möjlighet att undersöka matematiska och naturvetenskapliga begrepp i projekt och i lek. Förskolepersonalen planerar för och det finns utrymme i miljön för undersökande och experimenterande av olika slag. Vi använder oss medvetet av ämnesrelaterade begrepp och termer i vårt arbete med barnen. Barnen får prova olika tekniker och material både enskilt och i

grupp. Miljön innehåller material där barnen kan se mängd och antal, t ex siffror och symboler, material där barnen kan undersöka volym, ösa i och ur, väga och mäta, material som barnen kan sortera och göra jämförelser med i t ex bygghörnan. Byggmaterialet är varierande kort och långt, mjukt och hårt, olika geometriska former. Vi använder språket i vardagliga situationer som uppmärksammar barnen på mängd och antal t ex vid av- och påklädning. Vi sätter ord på barnens görande t ex när de öser, häller, utforskar volym, sorterar, mäter etc. Vi erbjuder barnen ytterligare material som kan locka till fortsatt intresse, variation och nyanser av t ex papper och färger, material av olika tjocklek och längd mm Vi använder t ex sagor och faktaböcker för att introducera olika begrepp, t ex först - sist, över - under, stor - liten. Alla barn inkluderas i lärandeprocesser och hänsyn tas till barnens olika förutsättningar och behov. Förskollärarna ansvarar för att dokumentera och följa upp barnens förändrade matematiska, tekniska och naturvetenskapliga kunskaper. Vi använder bl.a. projekttillfällena för att på ett genomtänkt och planerat sätt få in matematiska utmaningar för barnen, där barnen får pröva matematiken och begreppen.

Barnen har tilltro till sina förmågor och förståelse för sin omvärld

Vi är nyfikna på barnens erfarenheter och har tillit till deras kunskaper. Vi intervjuar barnen, samt observerar och dokumenterar vad som pågår i barngruppen för att få tillgång till barnens synpunkter och tankar för att utveckla arbetet och ta beslut. Barnen får ta del av sitt eget och andras lärande genom gemensamma reflektioner med kamrater och vuxna. Förskolepersonalen tar del av barnens tankar och idéer och de bildar underlag för riktning och innehåll i arbetet, samt den pedagogiska miljön och materialval. Alla barn inkluderas i lärandeprocesser och hänsyn tas till barnens olika förutsättningar och behov. Alla barn har samma möjligheter att prova aktiviteter och olika material, liksom att uttrycka sig, samtala och visa känslor oavsett kön. Förskolepersonalen hjälper barnen att bearbeta konflikter och lyfter fram och problematiserar olika livsfrågor och dilemman. Vi vuxna är förebilder för barnen och visar respekt för varandra och för barnen. Föräldrar/vårdnadshavare är viktiga samarbetspartners när det gäller att diskutera förskolans regler och förhållningssätt. Barnen uppmuntras till att ta eget ansvar, efter förmåga, och vara delaktiga i sin vardag på förskolan. Vårt arbete och bemötande utgår från Läroplanens intentioner och förskolans likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling, där varje arbetslag ska göra en kartläggning inför upprättandet av likabehandlingsplanen. Barnens vardagsinflytande i verksamheten synliggörs, tydliggörs och återkopplas.

Barn och vuxna har ett miljömedvetet och klimatsmart förhållningssätt

Barnen är delaktiga i naturens kretslopp och får en ökad förståelse om det ekologiska sambandet i naturen genom att vi källsorterar och

återvinner vi tillsammans med barnen. I naturgrupperna får barnen utforska skog, växter och djur. Vi samtalar med barnen kring deras tankar om djur, natur och hur man är rädd om sin närmiljö. Vi använder återvunnet material och naturmaterial i t.ex. bygg och konstruktion och i skapande. Vi minskar elförbrukningen genom att använda torkskåpen mer sparsamt, släcka lampor i tomma rum och fylla tvättmaskinen vid tvätt. Vid inköp prioriteras miljövänliga alternativ. Vi har miljöombud på våra förskolor som uppdateras sig i miljöfrågor genom att gå på de kurser som erbjuds. Vi har stor andel ekologiska livsmedel. Vi samordnar en del inköp mellan förskolorna. En förskola har matavfallsinsamling för biogas. Arbetar för minskat matsvinn. Väljer miljömärkta produkter vid inköp av tex förbrukningsmaterial. Förskolornas miljöombud träffas och utarbetar enhetens miljöplan.

Barnen har lika rättigheter och möjligheter

Likabehandlingsplanen är känd av alla, efterföljas och upprättas kontinuerligt. Förskolepersonalen lyfter och hanterar tillsammans med barnen vardagens händelser, konflikter och dilemman när de uppstår. Barnen får under längre tid samtala, leka gruppstärkande lekar och rollekar och dramatisera hur vi är bra kamrater till varandra och uppmärksamma varje barns positiva egenskaper och förmågor. Genom lek utvecklar barnen sin sociala förmåga, hur man samarbetar, kompromissar, visar hänsyn och känner empati. För att utveckla barnens empatiska förmåga finns förskolepersonalen tillhands när det uppstår konflikter, vi hjälper barnen att lösa dem om det behövs. Förskolepersonalen uppmärksammar och stärker barnens förmågor genom att arbeta i mindre grupper, observera och reflektera tillsammans med barnen. Förskolepersonalen visar tillit till barnens kompetenser och förmågor genom att lyssna på och ge utrymme för barnens tankar och teorier i projektarbete och vardagssituationer. Att samarbeta i gemensamma projekt skapar delaktighet och tillhörighet, alla bidrar och är viktiga för gruppen. Förskolepersonalen organiserar dagen så att barnen vistas i olika och mindre sammanhang under dagen för att de ska få möta olika barn. Aktiviteter och miljöer ordnas så att barnen kan delta utifrån sina förutsättningar. Genom lek och projekt stimulera barnens samspel och hjälpa dem att bearbeta konflikter och reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra. Vi har ett demokratiskt arbetssätt där vi "gör demokrati" tillsammans med barnen. Vi samarbetar med hemmen kring fostran, diskuterar regler och förhållningssätt i förskolan. Förskolepersonalen är nyfikna på och tar tillvara på barnens erfarenheter i projekt och aktiviteter och ser deras olikheter som tillgång med ett normkritiskt förhållningssätt. Detta sker genom dokumentation, intervjuer av barnen och reflektion tillsammans med barnen.

Barnen skapar, möter och utövar kultur

Barnen får genom besök och lek delta i olika kulturella upplevelser t ex teater, bibliotek, dans, sång, musik, rim och ramsor, litteratur, drama, bild, form, IKT (Informations och kommunikations teknik) mm. Förskolepersonalen väljer kulturupplevelse för barnen beroende på barnens utvecklingsnivå, intresse och pågående tema/projektarbete. Förskolepersonalen förbereder barnen innan de olika kulturupplevelserna, samt efterarbetar upplevelsen med barnen t.ex. genom reflektion, återberättande och eventuella förändringar i miljön. Vi arbetar för att stärka barnens medvetenhet om det egna kulturarvet och delaktighet i andra kulturer som ska bidra till att barnen utvecklar sin förmåga att leva sig in i andras villkor och värderingar. Barnen blir uppmärksammade på olika kulturupplevelser och traditioner som bygger på svenska traditioner samt den interkulturella mångfalden. Förskolornas kulturombud samarbetar träffas två gånger per termin för att ge barnen möjlighet till så varierade kulturupplevelser som möjligt. Förskolans miljö inbjuder till kulturella möten. Förskolepersonalen möjliggör miljö, material och tid för barnens eget skapande och barnen får prova olika uttryckssätt, tekniker och material. den pedagogiska miljön är riklig, varierad och väcker nyfikenhet, inspirerar och utmanar barnen till lek, utforskande och olika uttryckssätt. Förskolan bedriver ett temainriktat arbetssätt där barnen skapar och uttrycker sig i olika estetiska former och som integreras i alla ämnesområden, där den pedagogiska dokumentationen är en viktig del av arbetet för att skapa en mångsidig och sammanhängande verksamhet. Förskolan samarbetar med föräldrar/vårdnadshavare som uppmuntras till att dela med sig av sina egna kulturer.

RÄTTELSE

Om vi inte lyckas leva upp till våra åtaganden ska vi se över hur vi rättar till det som felats. Vi har som rutin att kontinuerligt gå igenom eventuella klagomål och synpunkter på våra personalmöten och snarast åtgärda dessa. Alla klagomål, synpunkter och resultat av våra åtgärder dokumenteras. Vårt mål är att föräldrar/vårdnadshavare ska vara nöjda med återkopplingen/åtgärden på synpunkter och klagomål.

SYNPUNKTER/KLAGOMÅL

Vår ambition är att det ska vara god kvalitet på och en ständig utveckling av vår verksamhet. Dina synpunkter är därför viktiga. Har Du synpunkter på vår verksamhet eller anser att vi inte levt upp till våra åtaganden vill vi att Du hör av Dig. Vänd dig i första hand till personalen på förskolan, i andra hand till förskolechef Jessika von Malmborg, telefon: 08- 508 108 50, mobil: 0761-121 08 50. Du kan framföra dina åsikter muntligt eller skriftligt. Väljer du att framföra dem skriftligt kan du använda en speciell blankett som finns på förvaltningen eller via stadsdelens hemsida www.stockholm.se/ostermalm. Du kan också få hjälp att lämna in synpunkter och klagomål via förvaltningens reception.

VILL DU VETA MER?

Vill Du veta mera om vår verksamhet och hur vi arbetar är Du välkommen att kontakta:

Förskolechef Jessika von Malmborg, 08-508 108 50
jessika.von.malmborg@stockholm.se

Biträdande förskolechef Cecilia Rydell 08-508 107 50
cecilia.rydell@stockholm.se

Biträdande förskolechef Kate Sümer 08-508 441 03
kate.sumer@stockholm.se

Stockholm 2015-02-20

Jessika von Malmborg
Förskolechef

Östermalms stadsdelsnämnd
Adress: Karlavägen 104
Telefon: 08-508 100 00
Telefax:
E-post:

Gårdets förskolor
Adress: Skeppargatan 73
Telefon: 08-508 108 50
Telefax:
E-post: jessika.von.malmborg@stockholm.se

Denna garanti godkändes av nämnden/förvaltningen
XBeslutsdatumX